

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI ZAVOD ZA STATISTIKU

IZVJEŠTAJ O KVALITETI ZA STATISTIČKO ISTRAŽIVANJE

Računi emisija u zrak za 2023.

Organizacijska jedinica: Odjel statistike zaštite okoliša

Priredila: Bernarda Šimunić

travanj 2024.

0. Osnovne informacije

- Svrha i predmet istraživanja

Računi emisija u zrak (AEA) prikazuju emisije stakleničkih plinova i onečišćujućih tvari za Republiku Hrvatsku. Oni su jedan od nekoliko fizičkih modula Eurostatova programa europskih ekonomskih računa okoliša. Obuhvaćeni su Uredbom (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša. Usklađeni su s ekonomskim statistikama i Sustavom nacionalnih računa (BDP). Ta ih obilježja čine prikladnima za integrirane ekološko-ekonomske analize i modeliranje, na primjer izračun ugljičnog otiska i pokazatelja klimatskih promjena. Nacionalni statistički uredi (NSI) dostavljaju u Eurostat (EK) podatke o emisijama u zrak iz obveznoga godišnjeg prikupljanja podataka. Prikupljanje podataka uključuje elektronički upitnik i izvještaj o kvaliteti.

- Izvještajno razdoblje

Nekoliko kalendarskih godina

- Pravni akti i drugi sporazumi

Računi emisija u zrak (AEA) zakonski su pokriveni Uredbom (EU) 691/2011 o europskim ekonomskim računima okoliša.

Ta Uredba uspostavlja zajednički okvir za prikupljanje, kompilaciju, prijenos i procjenu europskih ekonomskih računa okoliša radi uspostavljanja ekonomskih računa okoliša kao satelitskih računa za ESA-u 2010, pružajući metodologiju, zajedničke standarde, definicije, klasifikacije i računovodstvena pravila namijenjena za sastavljanje ekonomskih računa okoliša.

Dodatak I. te Uredbe definira podatke koji se prikupljaju, sastavljaju, prenose i vrednuju za račune emisija u zrak. Te podatke treba kompilirati tako da povezuju emisije s gospodarskom proizvodnjom i potrošnjom u gospodarskim djelatnostima i kućanstvima. Podaci o izravnim emisijama prijavljeni u skladu s ovom Uredbom kombiniraju se s tablicama ekonomskih input-outputa, tablicama ponude i korištenja (SUT) te podacima o potrošnji kućanstava koji se dostavljaju Europskoj komisiji (Eurostat) kao dio izvješćivanja prema ESA-i 2010.

- Sustav klasifikacija

Prikupljaju se emisije u zrak sljedećih plinovitih i čestičnih tvari (staklenički plinovi, onečišćivači zraka): ugljikov dioksid bez emisija iz biomase (CO₂), ugljikov dioksid iz biomase (biomasa CO₂), dušikovi oksidi (NO_x), metan (CH₄), perfluorougljikovodici (PFC), hidrofluorougljikovodici (HFC), sumporov heksafluorid (SF₆) uključujući dušikov trifluorid (NF₃), didušikov oksid (N₂O), nemetanski hlapivi organski spojevi (NMHOS), ugljikov monoksid (CO), čestice < 10 µm (PM 10), čestice < 2,5 µm (PM 2,5), sumporovi oksidi (SO_x) i amonijak (NH₃).

Uključene su sljedeće geoprostorne regije: države članice EU-a, zemlje EFTA-e, zemlje kandidatkinje itd.

Gospodarske djelatnosti uključuju: 64 proizvodne djelatnosti (klasificirane prema NACE-u Rev. 2 A*64) te kućanstva (tri podrazreda).

- Statistički pojmovi i definicije

Konceptualno računi emisija u zrak pripadaju međunarodnom Sustavu ekonomskih računa okoliša (SEEA – Central Framework). Nadalje, oni su jedan od nekoliko fizičkih modula Eurostatova programa o europskim ekonomskim računima okoliša koji su obuhvaćeni Uredbom (EU) br. 691/2011.

Računi emisija u zrak usko su povezani s konceptima i definicijama nacionalnih računa. Najvažnije je da slijede načelo rezidentnosti, tj. da bilježe emisije vezane za aktivnosti rezidentne jedinice, bez obzira na to gdje se geografski događaju.

Daljnje metodološke smjernice dostupne su u raznim Eurostatovim publikacijama (Eurostatove mrežne stranice).

- **Statistička jedinica**

Podaci se odnose na emisije rezidentnih ekonomskih jedinica u smislu SEEA CF 2012 i Nacionalnih računa (ESA), uključujući kućanstva.

- **Statistička populacija**

Nacionalno gospodarstvo definirano je u SEEA CF 2012 i Nacionalnim računima (ESA), tj. sve ekonomske aktivnosti rezidentnih jedinica.

1. Relevantnost

1.1. Korisnici podataka

Znanstvenici, studenti

1.1.1. Potrebe korisnika

Znanstvenici – za istraživanja

Studenti – za teze

1.1.2. Zadovoljstvo korisnika

Prvo istraživanje o zadovoljstvu korisnika Državnog zavoda za statistiku provedeno je 2013., zatim 2015., a posljednje je provedeno potkraj 2022. Rezultati istraživanja mogu se provjeriti na internetskim stranicama Državnog zavoda za statistiku <https://dzs.gov.hr/istaknute-teme-162/kvaliteta/istrazivanja-o-zadovoljstvu-korisnika/1752>.

1.2. Potpunost

Podaci se dostavljaju Eurostatu na temelju Uredbe (EU) br. 691/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 6. srpnja 2011. o europskim ekonomskim računima okoliša. Podaci se prikupljaju za nacionalne potrebe i potrebe Eurostata.

1.2.1. Stopa potpunosti podataka

Stopa potpunosti podataka je 100%.

2. Točnost i pouzdanost

2.1. Uzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.1.1. Pokazatelji uzoračke pogreške

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2. Neuzoračka pogreška

Nije primjenjivo.

2.2.1. Pogreška obuhvata

Nije primjenjivo.

2.2.2. Stopa nadobuhvata

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.3. Pogreška mjerenja

Nije primjenjivo.

2.2.4. Pogreška neodgovora

Nije primjenjivo.

2.2.5. Stopa neodgovora jedinice

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.6. Stopa neodgovora na određenu varijablu

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.7. Pogreška obrade

Nije primjenjivo.

2.2.8. Stopa imputacije

Pokazatelj nije primjenjiv.

2.2.9. Pogreška izbora modela

Nije primjenjivo

2.3. Revizija podataka

2.3.1. Politika revizije podataka

Korisnici statističkih podataka obaviješteni su o revizijama (preliminarni podaci, konačni podaci) na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku.

2.3.2. Praksa revizije podataka

U Priopćenju su prikazani privremeni podaci, dok se konačni podaci objavljuju u bazi podataka.

2.3.3. Prosječna veličina revizije podataka

Pokazatelj se ne izračunava.

2.4. Desezoniranje

Nije primjenjivo.

3. Pravodobnost i poštivanje rokova objavljivanja

3.1. Pravodobnost

T + 2

3.1.1. Pravodobnost prvih rezultata

Pravodobnost prvih rezultata je T + 1.

3.1.2. Pravodobnost konačnih rezultata

Pravodobnost konačnih rezultata je T + 11 mjeseci.

3.2. Poštivanje rokova objavljivanja

100%

3.2.1. Poštivanje rokova objavljivanja – dostava i objavljivanje

Vremenska određenost je 0 mjeseci.

4. Pristupačnost i jasnoća

Podaci se diseminiraju u tiskanome i elektroničkom obliku – objava na mrežnim stranicama Državnog zavoda za statistiku u obliku Priopćenja i u bazi podataka PC-Axis. Priopćenje sadržava kratka metodološka objašnjenja, kao što su izvor i metode prikupljanja podataka, obuhvat i usporedivost, definicije i sl. Metapodaci su raspoloživi i u bazi podataka.

4.1. Priopćenja

Priopćenje OEN-2023-1-5 "Računi emisija u zrak u 2021. – privremeni podaci"

4.2. Mrežna baza podataka

Podaci se objavljuju u bazi podataka PC-Axis.

4.3. Pristup mikropodacima

Uvjeti prema kojima određeni korisnici mogu imati pristup mikropodacima propisani su [Pravilnikom o uvjetima i načinu pristupa i korištenja povjerljivih statističkih podataka Državnog zavoda za statistiku za znanstvene svrhe](#) (NN, br. 5/23.).

4.4. Dokumentacija o metodologiji

Priručnik Air Emissions Accounts, izdanje 2015, Eurostat

Osnovna metodološka objašnjenja objavljena su u Priopćenju i bazi podataka PC-Axis (metapodaci).

Sve relevantne informacije dostupne su i na Eurostatovim mrežnim stranicama (<http://epp.eurostat.ec.europa.eu>).

5. Usklađenost i usporedivost

5.1. Koeficijent asimetričnosti u zrcalnim statistikama

Nije primjenjivo.

5.2. Vremenska usporedivost

Usporedive su serije podataka 2008. – 2021.

5.2.1. Duljina usporedivih vremenskih serija

Duljina usporedivih vremenskih serija je 14.

5.2.2. Razlozi za prekid u vremenskoj seriji

Nije primjenjivo.

5.3. Usklađenost kratkoročnih i godišnjih statistika

Pokazatelj se ne izračunava.

5.4. Usklađenost s podacima nacionalnih računa

Pokazatelj se ne izračunava.

5.5. Usklađenost s podacima iz administrativnih izvora

Pokazatelj se ne izračunava.

6. Trošak i opterećenje

6.1. Trošak

Troškovi su povezani s proizvodnjom podataka preko materijalnih troškova i primanja zaposlenika.

6.2. Opterećenje

Pokazatelj se za ovo istraživanje ne izračunava.